

1 (85)

Regiopolitie Limburg-Zuid
BorderlineS

ANPR (automatic numberplate recognition)

Projectplan ANPR

Status : Concept
Datum : 16 februari 2009
Auteurs:

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Toepassingsvormen van ANPR	3
2.1	ANPR-Dynamisch	3
2.2	ANPR-statisch	3
2.3	Doel Landelijke Discussie	4
3	Toestemming eigenaar/beheerder weg(en)	4
4	Bevoegd gezag en verantwoordelijkheid	4
5	Doel inzet ANPR-statisch/Dynamisch	5
6	Gegevens / informatie	5
6.1	Bewaartermijnen data	5
6.2	Samenstelling blacklists	6
6.3	Landelijke bestandenbank	6
6.4	Informatieverwerking	7
7	Nationale samenwerking	7
8	Toepassingsmogelijkheden ANPR	7
8.1	ANPR statisch	7
8.2	Locatie	7
9	Toestemming	8
9.1	.Bevoegd gezag en verantwoordelijkheid	8
10	Slotopmerkingen	8
11	Samenvatting	8
	BIJLAGE	9
	Artikel 8 Wet Politie Gegevens	10
	Artikel 9 Wet Politie Gegevens	10
	Artikel 10 Wet Politie Gegevens	11
	MEMO juridische kaders	12

1

Inleiding

De politie maakt bij de bestrijding van criminaliteit in al haar verschijningsvormen steeds vaker gebruik van technische hulpmiddelen. Dit geldt zowel voor de handhaving als de opsporing. Hierbij zoekt men naar aansluiting op zaken zoals Nodale oriëntatie en informatie gestuurde politie.

Eén van die technische hulpmiddelen is het gebruik en de inzet van **A**(utomatic) **N**(umber) **P**(late) **R**(ecognition), ofwel kentekenlezende camera's (verder ANPR). Met deze techniek is men in staat om mobiliteitsbeelden van criminelen 7 x 24 uur te monitoren. Hierdoor is men in staat om het steeds meer opkomende mobiele banditisme en de daarbij horende fluïde netwerken bloot te leggen.

De politie werkt altijd in ondergeschiktheid aan het bevoegde gezag. Dat betekent dan ook dat de verantwoordelijkheid voor het gebruik van kentekenlezende camera's en de daaraan gekoppelde verwerking van gegenereerde gegevens, bij en door de politie, afhankelijk van de vorm, is ondergebracht bij de (hoofd)officier van justitie, de burgemeester en/of de korpsbeheerder. De opslag en verwerking van door deze systemen gegenereerde data is geregeld in de Wet Politie Gegevens (verder WPG).

ANPR kan op verschillende manieren worden ingezet, te weten :

Dynamisch (zie 2.1);
Statisch op locaties (zie 2.2);

In deze notitie wordt ingegaan op beide toepassingsmogelijkheden. In het bewakingsgebied van de Regiopolitie Limburg-Zuid zijn er tal van locaties denkbaar waar ANPR kan worden ingezet. Bij de eerste toepassing van ANPR is gekozen deze in eerste aanleg toe te passen op en rondom ondermeer invalswegen naar Maastricht. Dit vanwege de excessieve vorm van overlast en met gevaar gepaard gaande activiteiten van de zogenaamde drugsrunners.

2

**TOEPASSINGSVORMEN ANPR
ANPR – DYNAMISCH**

2.1

ANPR kan mobiel op een tweetal manieren worden toegepast. Men kan het op een statief langs de weg installeren en vanuit die opstelling voorbij rijdende kentekens inlezen en deze vervolgens automatisch laten matchen met vooraf in het apparaat geïnstalleerde bestanden. Men kan het apparaat ook in een voertuig installeren en vanuit die positie al rijdende kentekens inlezen en deze vervolgens laten matchen. Het betreft in deze bestanden waarover de politie vanuit haar taakuitoefening kan en mag beschikken. Er valt hier te denken aan RDW / OPS / HKS / NSIS-LIST, maar ook bestanden gegenereerd vanuit het politieregistratie systeem BVH en BVO. Zodra een kenteken gematched is heeft men een zogenaamd HIT. Het kenteken of de kentekenhouder zijn "besmet" er is iets mee aan de hand.

Bij deze toepassing van ANPR wordt in principe altijd onmiddellijk gereageerd op een 'hit', zijnde een match van het gedetecteerde kenteken met een kenteken in een blacklist. Inzet van deze vorm van ANPR is slechts een beperkte inbreuk op de privacy omdat alleen eigenaren/gebruikers van die vooraf geselecteerde voertuigen/kentekens in het verkeer aan een nadere controle worden onderworpen.

2.2

ANPR – STATISCH

De statische toepassing van ANPR waarbij 7 x 24 uur monitoring mogelijk is van de mobiliteit van criminelen biedt een scala aan mogelijkheden. Ook bij deze toepassing worden gedetecteerde kentekens gematched met vooraf in het systeem vastgelegde bestanden. Hierbij is in eerste aanleg de doelstelling het ontanonimiseren van criminelen. Middels deze toepassing is men in staat om de door de crimineel zo gekoesterde anonimiteit te niet te doen. Verder krijgt men een inzicht in de criminele vervoerspatronen van en naar een gebied. Op basis van die gegevens kan men mogelijk gepleegde strafbare feiten achteraf linken en eveneens proactief en informatie gestuurd hotspots in de vorm van

tijden filteren. Verder blijft de mogelijkheid om bij een hit directe opvolging te regelen in de vorm van een patrouille.

2.3

Doel Landelijke Discussie

De mogelijkheden van ANPR zijn legio. Inmiddels is er een landelijk ANPR programmabureau opgericht dat als taak heeft te zorgen voor een landelijke en uniforme implementatie van ANPR en toepassing ervan. Verder heeft het CBP een zogenaamde richtsnoer geformuleerd, zijnde een consultatiedocument, hierin worden diverse instanties die betrokken zijn bij ANPR te reageren waaronder het landelijke ANPR bureau. De status van die richtsnoer is die van concept. In opdracht van BZK heeft de commissie Brouwer een onderzoek gedaan en een daaruit voortvloeiend rapport geproduceerd waarin de toepassing van ANPR in beschreven. Men zal hier binnenkort op landelijk politiek niveau discussie zijn. Wij worden hierover op de hoogte gehouden door het landelijk programmabureau ANPR werkgroep juridische kaders

Doel daarvan zal zijn om samen vast te stellen wat een wenselijke situatie zou zijn, of dat haalbaar is en zo ja, hoe de politie, als wetgeving moet/kan worden aangepast, om moet gaan met het richtsnoer gedurende de tijd totdat eventuele wetswijzigingen zijn ingevoerd.

3

Toestemming eigenaar/beheerder weg(en)

Voor de toepassing van statische ANPR zal er toestemming dienen te zijn van de wegbeheerder/wegeigenaar. Hierin zal dienen te staan wat de voorwaarden voor de toepassing zijn. Het heeft de voorkeur dit in een vergunning of ander document vast te leggen.

3.1

Faciliteren door KLPD (Korps Landelijke politiediensten)

Door de leiding van het project BorderlineS zijn inmiddels vergaande contacten gelegd met het KLPD, zij zullen vanuit hun landelijke ondersteuningstaak faciliteren bij het aanschaffen, installeren en de daarmee gepaard gaande aanvragen voor ANPR. Hierbij zijn eveneens afspraken gemaakt over gebruikmaking van hun back-office met ondermeer het programma "I trechter" (analyse programmatuur). Het KLPD houdt bij de toepassing van ANPR zich aan de vigerende wetgeving, lees WPG (Wet op de Politiegegevens)

4

Bevoegd gezag en verantwoordelijkheid

Inzet van deze vorm van ANPR is een geautomatiseerde manier van werken die tot de dagelijkse taken en werkzaamheden van de politieambtenaar als bedoeld in artikel 141 van het Wetboek van Strafvordering in het kader van artikel 2 van de Politiewet 1993 worden gerekend¹. De inzet van ANPR strategisch heeft primair tot doel een ondersteuning te leveren aan de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde, als bedoeld in artikel 2 van de Politiewet 1993 en is daarmee een verantwoordelijkheid van het openbaar ministerie, in casu de (hoofd)officier van justitie.

Deze geautomatiseerde methodiek maakt het daarbij mogelijk om controleerbare gegevens op te slaan en te verwerken tot voor de dagelijkse politiebedrijfsvoering hanteerbare informatie. Opslag en verwerking van gegenereerde data vinden plaats in bestanden waarvoor de korpsbeheerder verantwoordelijk is.

De op de hiervoor beschreven wijze gegenereerde gegevens dragen bij aan een verbetering van de werkmethode Informatie Gestuurde Politie. Doel daarvan is om de individuele politiemedewerker/-

¹ De wetgever gaat er op grond van jurisprudentie van de Hoge Raad van uit dat bepaalde methoden geen concrete regeling als opsporingsbevoegdheid behoeven. Zie daartoe 'Tekst & Commentaar, Strafvordering vijfde druk', titel IVA, pagina 354 onder b en c.

ster door middel van briefing en de-briefing van zodanige informatie te voorzien dat hij of zij zeer gericht kan werken.

5

Doel inzet ANPR-statisch/dynamisch

De mobiliteit van criminaliteit heeft de afgelopen decennia een enorme vlucht genomen. Hierbij zijn diverse oorzaken te benoemen die deze hebben veroorzaakt. Een ding is zeker, criminaliteit is geen lokaal probleem meer maar een pandemie met internationale tentakels. Om dat te beteugelen, zicht en er grip op te houden zijn de archaische handhaving en opsporingsmethodieken niet meer afdoende.

De criminele faciliteringen en activiteiten zullen hoe dan ook voor een groot gedeelte plaatsvinden over de fysieke infrastructurele voorzieningen. Het (inter)nationale weggennet is de afgelopen decennia sterk uitgebreid en de politie is, zeker in relatie tot dat mobiel banditisme, dan ook niet meer in staat om zonder technische ondersteuning zicht te houden op die vormen van strafbare feiten waarbij goederen en (inter)nationale personen / criminelen gebruik maken van de diverse vervoermiddelen en die (snel)wegen.

Camera's op (snel)wegen maken het mogelijk om vast te leggen wie op enig moment in welk gebied is geweest. Deze informatie kan dan gekoppeld worden aan één of meerdere gepleegd(e) strafbare feit(en). Dat soort camera's zijn onderdeel van de hier behandelde ANPR systemen. ANPR is een volledig automatisch, digitaal systeem dat het mogelijk maakt om zicht te houden op (de verwerking van) kentekens / informatie.

Inzet van deze ANPR-systemen langs (snel)wegen heeft, gekoppeld aan de taak van Borderlines meerdere doelen, te weten :

- 1) in het kader van de nodale oriëntatie zichtbaar maken hoe bij de politie bekende drugsrunners en criminele faciliteerders zich door Nederland verplaatsen (ontanonimiseren) ;
- 2) vastgelegde kentekens hanteren voor de opsporing van (verdachten van) gepleegde strafbare feiten²; (pakkans verhogen)
- 3) voorkomen dat strafbare feiten (kunnen) worden gepleegd.(tegenhouden)

Tevens is ANPR zowel Statisch als Dynamisch in te zetten in het kader van handhaving en dus eveneens een ondersteuningstool voor het " Blauw ".
Diverse zaken die in de handhaving spelen kunnen vervat worden in kenteken gerelateerde bestanden die vervolgens weer in ANPR kunnen worden ingebracht.

Mede in dit kader stelt 'Politie In Ontwikkeling' (verder PIO) : de wisselwerking tussen de leefruimte en stromenland is in toenemende mate bepalend voor het karakter van onveiligheid en biedt tegelijkertijd aanknopingspunten voor de bestrijding ervan. Door niet alleen aanwezig te zijn op plaatsen, maar ook op stromen, kan het verlies aan handelingsvermogen bij de overheid door de opkomst van de informatiesamenleving worden gecompenseerd.

6

6.1

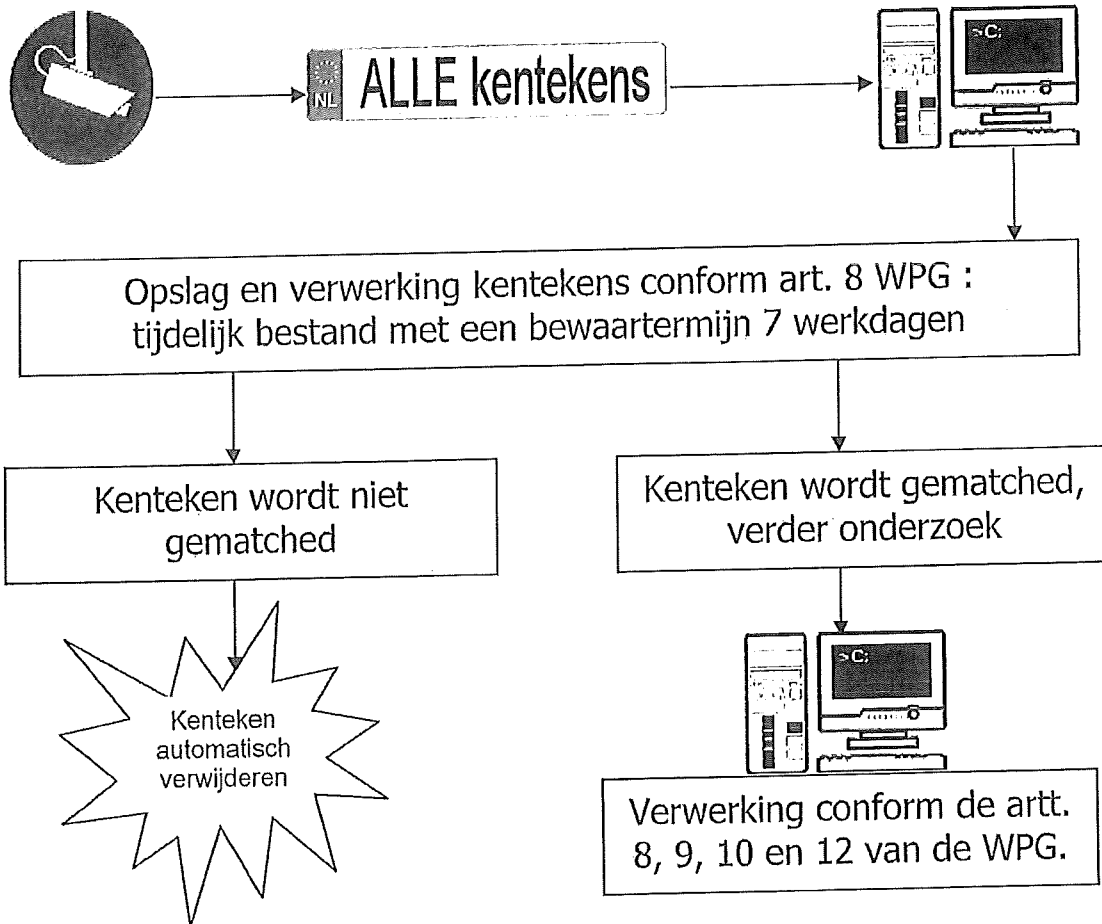
Gegevens / informatie Bewaartermijnen data

Uitgangspunt in dit project is dat de kentekens van alle voertuigen die de ANPR-camera's passeren, worden verwerkt op basis van artikel 8 van de WPG³. Om de inbreuk op de privacy zo beperkt

² Wet Politiegegevens, artikel 10 lid 1 onder a, mede in verband met artikel 3:1 van het Besluit Politiegegevens.

³ Voor de tekst van dit artikel zie bijlage

mogelijk te houden, zullen de gegenereerde kentekens in een tijdelijk bestand worden opgeslagen⁴. Aan dit tijdelijk bestand wordt in het kader van dit project, met het oog op de privacy, een bewaartermijn van 7 werkdagen verbonden. In die tijd wordt vastgesteld welke kentekens gematched kunnen worden met de desbetreffende bestanden. Kentekens die niet matchen met dat uitgangspunt, worden na 7 werkdagen automatisch uit het bestand verwijderd. Kentekens die wel matchen worden vervolgens verwerkt overeenkomstig de bepalingen in de WPG⁵.

6.2

Samenstelling blacklists

Om een goed gebruik van gegevens te waarborgen en de inbreuk op de privacy zo veel mogelijk te beperken, zal een blacklist altijd gebaseerd zijn op actuele informatie uit politiebestanden. Deze blacklists zullen worden gevoed met :

Kentekens gerelateerde bestanden die voor de taakuitoefening van de politie ter beschikking staan zoals; RDW / OPS / NSIS-LIST / HKS en kentekens die in BVH of BVO staan en die gekoppeld zijn aan strafbare feiten.

Kentekens waarvan bekend is dat de bestuurder/eigenaar/houder betrokken was bij drugs gerelateerde feiten maar ook andere soortige strafbare feiten.

Aan de hand van brongegevens zullen er ten aanzien van de blacklists categorieën worden gemaakt. Zo zal er bijvoorbeeld een categorie 'gestolen voertuigen' komen, een categorie 'gesignaleerde

⁴ Een tijdelijk bestand in dit verband is niet gelijk aan de tijdelijke registers waarover de voormalige Wet Politieregisters sprak. Het is in deze bedoeld om aan te geven dat deze kentekens gedurende korte tijd in een afzonderlijk en speciaal daarvoor bestemd bestand worden opgeslagen.

⁵ Door verdergaande technische ontwikkelingen is het in de toekomst wellicht mogelijk deze termijn te bekorten.

personen' enzovoorts. De blacklists die zullen worden gebruikt bij de inzet van ANPR-statisch zullen inhoudelijk dezelfde zijn als die bij de inzet van ANPR-dynamisch. ANPR statisch vraagt echter, in het kader van een beperking van de inbreuk op de privacy, om een selectief gebruik van die blacklists. Het vorenstaande betekent dat de keuze van de categorieën afhankelijk is van doel en plaats waarop ANPR-inzet plaatsvindt.

6.3 Landelijke bestandenbank

Het landelijk programmabureau ANPR wil in samenwerking met VtSPN (landelijke technische faciliteerder ICT politie) een landelijke beheerde data bestandenbank creëren waarin elk korps bestanden kan komen halen maar ook brengen zodat er een uniforme opslag is die optimale inzet en toepassing van bestanden mogelijk maakt. Hierbij wordt meteen de juridische legitimiteit van het bestand getoetst.

6.4 Informatieverwerking

De gegevens die in het bewakingsgebied van de Regiopolitie Limburg-Zuid middels ANPR worden gegenereerd zullen met gebruikmaking van de faciliteiten van het KLPD in eerste aanleg naar de back-office facility van het KLPD worden getransporteerd en daar verwerkt worden. Dat back-office is in Driebergen gelegen en zal naar verwerking de gegevens doorzetten naar het " informatiestraat " van BorderlineS, gelegen aan de Molensingel te Maastricht. Aldaar zal verdere verwerking op colour locale niveau geschieden. Daar vind ook het beheer en samenstellen van zogenaamde runnersbestanden plaats die op basis van BVH en BVO gegevens.

De verwerking van de gegevens zal grotendeels geautomatiseerd worden gedaan. Dat maakt het mogelijk voldoende toezicht op de juiste naleving van de WPG en de in deze notitie beschreven werkmethode te garanderen. Deze systematiek is dus mogelijk middels gebruikmaking van de reeds vorenstaande omschreven faciliteiten van het KLPD.

7 Nationale samenwerking

Om te voorkomen dat politieregio's zich onafhankelijk van elkaar op het gebied van inzet van ANPR ontwikkelen, heeft de Raad van Hoofddoelcommissarissen op 30 januari 2008 ingestemd met het visiedocument 'ANPR, naar een landelijke toepassing'. Mede naar aanleiding daarvan is inmiddels een 'Landelijk Programmabureau ANPR' opgericht. Politieregio Regio Limburg-Zuid heeft middels de leiding van BorderlineS contact met dat bureau om zaken op het gebied van ANPR op de voet te volgen en aan te sluiten bij de landelijke standaards.

8 Toepassingsmogelijkheden ANPR

8.1 ANPR statisch

In deze notitie gaat het grotendeels om inzet en gebruik van de statische variant van ANPR. Die sluit aan bij de taken van BorderlineS, te weten de bestrijding van uit-, in en doorvoer en handel in verdovende middelen tussen de inwoners en/of grondgebied van België, Luxemburg, Frankrijk en Nederland.

Deze bestrijding vindt plaats d.m.v. het detecteren, ontmantelen en het destabiliseren van panden waaruit drugs worden verkocht en het aanhouden van de aangetroffen handelaren en dealers. Daarnaast zal het inwinnen, analyseren en exploiteren van informatie en het organiseren van acties moeten leiden tot een gestructureerde, rechnermatige aanpak van het vervoer en handel in drugs. Gebruikmakend van de afspraken en bevoegdheden met de zuidelijke politieregio's en het recent verruimde Benelux-verdrag wordt gestreefd naar een effectieve aanpak van de doelstelling.

8.2 Locatie

Omdat er bij het regiokorps Limburg-Zuid nog geen enkele ervaring is met het op deze manier binnenkrijgen van gegevens en de verwerking daarvan, is het reëel om met een beperkte inzet van camerasystemen te beginnen. Hierbij valt te denken aan:

1. A 2 : de grensovergang Eijsden in beide richtingen, het betreft hier twee rijbanen uitgaand en twee inkomend. Men spreekt dan over 4 camera's
2. A 2 : Parkeerplaats bij " Platiel " omdat zich daar vaak runners verzamelen en treffen voor allerlei activiteiten. Men spreekt dan over een camera.

9.0 Toestemming

Voor de montage van deze camera's wordt gebruik gemaakt van zogenaamde "zwiepmasten " deze worden op locatie aangebracht. De toestemming voor de plaatsing van dergelijke masten en de bijbehorende camera's wordt verzorgd door het KLPD vanuit hun landelijke ondersteunende functie. Het voordeel van de zogenaamde "zwiepmasten " is dat ze vrij eenvoudig zijn te plaatsen en eveneens makkelijk te verwijderen.

9.1 Bevoegd gezag en verantwoordelijkheid

Plaatsing en gebruik van deze camera's en de verwerking van daardoor gegenereerde data vinden plaats onder verantwoordelijkheid van respectievelijk de hoofdofficier van justitie van het arrondissement Maastricht korpsbeheerder van de politieregio Limburg – Zuid en korpschef van Regiokorps Limburg-Zuid. De locatie waar deze camera's worden geplaatst valt onder de gemeente Eijsden . De burgemeester van Eijsden , , zal mits deze locatie wordt goedgekeurd door de driehoek in kennis dienen te worden gesteld.

10 Slotopmerkingen

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties (BZK) heeft zich nog geen oordeel gevormd omtrent de inzet van ANPR in het kader van het proces opsporing. Wel is vanuit het ministerie aangegeven dat de Raad van Hoofddoelcommissarissen bezig is met het in kaart brengen van de privacy aspecten die bij ANPR een rol spelen. In dat kader is door hen een Landelijk Programmabureau ANPR opgericht. Politie In Oprichting (PIO) doet onderzoek naar landelijke toepassingsmogelijkheden van ANPR in het proces opsporing en monitort ten behoeve van de 'Voorziening tot Samenwerking Politie Nederland' (verder VtSPN) de ontwikkelingen. Dit project sluit bij de landelijke ontwikkelingen op het gebied van ANPR aan. Door de contacten van de leiding BorderlineS en het landelijke programmabureau ANPR is een continue verbetering en doorontwikkeling zowel op kwalitatief als kwantitatief alsmede juridisch gebied gewaarborgd. Eveneens is er contact met senior beleidsmedewerker afdeling bestuurlijke en juridische zaken directie politie van BZK. Zij heeft gekeken naar de juridische kaders waarbinnen de Regiopolitie Limburg-Zuid wil werken. (Zie bijlage MEMO) Zij gaf aan daarmee akkoord te gaan, het betreft een voorlopig akkoord in afwachting wat de verdere ontwikkelingen zullen zijn. Met deze toepassing vallen wij binnen de huidige juridische kaders.

Dit project wordt opgezet voor de duur van 1 jaar na de feitelijke start. Eens per half jaar zal overleg over de werking, opgedane ervaringen en behaalde resultaten plaats vinden met representanten van het openbaar ministerie en de korpsbeheerder.

11 Samenvatting

Alle kentekens van voertuigen die over de in deze notitie aangegeven (snel)weg in Nederland rijden worden, te beginnen met de A2 nabij Eijsden , met toestemming van de eigenaar/wegbeheerder voor het plaatsen van de daartoe benodigde ANPR-systemen, gedetecteerd en, onder verantwoordelijkheid van de korpsbeheerder, in eerste instantie maximaal 7 werkdagen opgeslagen in een tijdelijk bestand. Gedurende die week worden de kentekens geautomatiseerd vergeleken met blacklists en eventueel andere actuele informatie. Als die kentekens in deze periode matchen en/of op basis van de WPG gebruikt kunnen worden voor opsporingsonderzoeken, dan worden zij overgeheveld naar vaste

bestanden, eveneens onder verantwoordelijkheid van de korpsbeheerder. De kentekens die niet onder de hiervoor bedoelde categorieën vallen, worden na afloop van die 7 werkdagen, automatisch verwijderd.

Maastricht.....2009 .

Mw.

Dhr.

Dhr.

BIJLAGEN

Artikel 8 Wet Politie Gegevens

1. Politiegegevens kunnen worden verwerkt met het oog op de uitvoering van de dagelijkse politietaak gedurende een periode van één jaar na de datum van de eerste verwerking.

2. Voor zover dat noodzakelijk is met het oog op de uitvoering van de dagelijkse politietaak kunnen politiegegevens ten aanzien waarvan de in het eerste lid genoemde termijn is verstreken geautomatiseerd worden vergeleken met politiegegevens die worden verwerkt op grond van het eerste lid teneinde vast te stellen of verbanden bestaan tussen de betreffende gegevens. De gerelateerde gegevens kunnen verder worden verwerkt met het oog op de uitvoering van de dagelijkse politietaak.

3. Voor zover dat noodzakelijk is met het oog op de uitvoering van de dagelijkse politietaak kunnen politiegegevens ten aanzien waarvan de in het eerste lid genoemde termijn is verstreken in combinatie met elkaar worden verwerkt teneinde vast te stellen of verbanden bestaan tussen de betreffende gegevens. Indien zulke verbanden bestaan kunnen de gerelateerde gegevens verder worden verwerkt met het oog op de uitvoering van de politietaak.

4. Politiegegevens, die worden verwerkt op grond van het eerste, tweede en derde lid, kunnen ter beschikking worden gesteld voor verdere verwerking op grond van de artikelen 9, 10 en 12.

5. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de categorieën van gegevens op basis waarvan politiegegevens vergeleken kunnen worden. Staatsblad 2007 300 4

6. De politiegegevens, die zijn verwerkt op grond van het eerste, tweede en derde lid, worden vernietigd zodra zij niet langer noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de dagelijkse politietaak en worden in ieder geval uiterlijk vijf jaar na de datum van eerste verwerking verwijderd.

Artikel 9 Wet Politie Gegevens

1. Politiegegevens kunnen gericht worden verwerkt ten behoeve van een onderzoek met het oog op de handhaving van de rechtsorde in een bepaald geval.

2. Het doel van het onderzoek wordt binnen een week, nadat is begonnen met de verwerking, bedoeld in het eerste lid, schriftelijk vastgelegd.

3. Politiegegevens die worden verwerkt overeenkomstig het eerste lid, kunnen, na instemming van een daartoe bevoegde functionaris, ter beschikking worden gesteld voor verdere verwerking voor zover dat noodzakelijk is voor een ander onderzoek als bedoeld in het eerste lid, de verwerking, bedoeld in de artikelen 10 en 12, of de uitvoering van de dagelijkse politietaak, bedoeld in artikel 8.

4. De politiegegevens die zijn verwerkt op grond van het eerste lid en niet langer noodzakelijk zijn voor het doel van het onderzoek, worden verwijderd, of gedurende een periode van maximaal een half jaar verwerkt teneinde te bezien of zij aanleiding geven tot een nieuw onderzoek als bedoeld in het eerste lid of een nieuwe verwerking als bedoeld in artikel 10, en na verloop van deze termijn verwijderd.

Artikel 10 Wet Politie Gegevens

1. De politie mag gericht gegevens mag verwerken, met het oog op het verkrijgen van inzicht in de betrokkenheid van personen bij:

a. het beramen of plegen van misdrijven:

1°. als omschreven in artikel 67, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering, die in georganiseerd verband worden beraamd of gepleegd en die gezien hun aard of de samenhang met andere misdrijven die in het georganiseerde verband worden beraamd of gepleegd, een ernstige inbreuk op de rechtsorde kunnen opleveren, of

2°. waarop naar de wettelijke omschrijving een gevangenisstraf van acht jaar of meer is gesteld, of

3°. als omschreven in artikel 67, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering, die bij algemene maatregel van bestuur zijn aangewezen en die gezien hun aard of samenhang met andere door de betrokkene begane misdrijven een ernstige inbreuk op de rechtsorde opleveren;

b. handelingen die kunnen wijzen op het beramen of plegen van bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen categorieën van misdrijven die door hun omvang of ernst of hun samenhang met andere misdrijven een ernstig gevaar voor de rechtsorde opleveren;

c. handelingen die, gezien hun aard of frequentie of het georganiseerde verband waarin zij worden gepleegd, een ernstige schending van de openbare orde vormen.

2. De verwerking van politiegegevens, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, vindt slechts plaats omtrent:

a. verdachten van de misdrijven, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a;

b. personen ten aanzien van wie een redelijk vermoeden bestaat dat zij betrokken zijn bij het beramen of plegen van de misdrijven, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a;

c. personen die in een bepaalde relatie staan tot degenen, bedoeld in de onderdelen a en b;

d. ambtenaren van politie of buitengewoon opsporingsambtenaren als bedoeld in artikel 142, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering.

3. De verwerking van politiegegevens, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, vindt slechts plaats omtrent:

a. personen, die betrokken zijn bij de handelingen, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b;

b. personen die in een bepaalde relatie staan tot degenen, bedoeld in onderdeel a;

c. ambtenaren van politie of buitengewoon opsporingsambtenaren als bedoeld in artikel 142, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering.

4. De verwerking van politiegegevens, bedoeld in het eerste lid, onderdeel c, vindt slechts plaats omtrent:

a. personen ten aanzien van wie een redelijk vermoeden bestaat dat zij betrokken zijn bij ernstige schendingen van de openbare orde;

b. personen die in een bepaalde relatie staan tot degenen, bedoeld in onderdeel a;

c. ambtenaren van politie of buitengewoon opsporingsambtenaren als bedoeld in artikel 142, eerste lid, van het wetboek van Strafvordering.

5. De politiegegevens, bedoeld in het eerste lid, kunnen, met instemming van een daartoe bevoegde functionaris, ter beschikking worden gesteld voor verdere verwerking voor zover dat noodzakelijk is voor een andere verwerking als bedoeld in het eerste lid, een onderzoek als bedoeld in artikel 9, een verwerking als bedoeld in artikel 12, of de uitvoering van de dagelijkse politietaak, bedoeld in artikel 8.

6. De politiegegevens, bedoeld in het eerste lid, worden verwijderd zodra zij niet langer noodzakelijk zijn voor het doel van de verwerking. Daartoe worden de gegevens elk half jaar gecontroleerd. De gegevens worden verwijderd uiterlijk vijf jaar na de datum van de laatste verwerking van gegevens

die blijkt geeft van de noodzaak tot het verwerken van de politiegegevens van betrokkene op grond van het doel als omschreven in het eerste lid.

Memo

Aan :
 Van : telefoon: ()
 Terzake : ANPR en de privacy-aandachtspunten
 Datum : 13 oktober 2008
 Cc :

Tijdens de parlementaire behandeling van het wetsvoorstel Wet politiegegevens (WPG) die op 1 januari 2008 van kracht geworden is, heeft de minister van Justitie het volgende opgemerkt:

"Zodra multimediale gegevens te herleiden zijn naar een te identificeren persoon en deze gegevens worden gebruikt in het kader van de uitvoering van de politietaak, vallen deze gegevens dus onder de reikwijdte van de WPG. De WPG voorziet in mogelijkheden tot het rechtstreeks zoeken van politiegegevens. Het zoeken kan plaatsvinden door middel van de vergelijking van gegevens op basis van hit/no hit. Daardoor kan worden gewaarborgd dat de raadpleging van andere gegevens slechts plaatsvindt op basis van gegevens die in het onderzoek, van waaruit de gegevens worden bevraagd, reeds zijn verkregen. De gegevens-vergelijking is echter niet beperkt tot tekstuele informatie. Ook bij beeld-, audio- en videomateriaal kan op eenzelfde wijze worden gezocht in de beschikbare informatie, die op grond van andere doelen binnen de politietaak wordt verwerkt. Bij beeldmateriaal kan bijvoorbeeld gebruik worden gemaakt van technieken als gezichtsherkenning of ANPR (automatische nummerplatherkenning). Het toenemend multimediale karakter van informatie is dan ook goed verenigbaar met de WPG".

In deze memo wordt antwoord gegeven op de meest cruciale 'privacy-vraagstukken' bij de toepassing van de ANPR.

Het meest voor de hand liggend is dat uit de ANPR verkregen politiegegevens gerekend wordt tot de uitvoering van de dagelijkse politietaak (blauwe handhavingstaak en opsporings-onderzoeken), de zg. 'artikel 8 verwerkingen'. Maar andere verwerkingen, bijv. artikel 9, 10 en 11 verwerkingen zijn eveneens mogelijk. Een 'politiegegeven' is elk gegeven betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon dat in het kader van de uitvoering van de politietaak wordt verwerkt. 'Verwerken' wordt in de WPG heel breed uitgelegd. Het is het proces van de allereerste kennisneming van het gegeven tot en met de vernietiging.

Er gelden bij de WPG uiteraard enkele eisen (art. 3): de gegevens moeten rechtmatig verkregen zijn en daarnaast noodzakelijk en proportioneel zijn voor het specifieke politiedoel, en de gegevens moeten juist en volledig zijn. Kortom de verwerking moet noodzakelijk, rechtmatig en aan een politiedoel⁶ verbonden zijn.

⁶ MvT: geen gegevens mogen worden verzameld zonder een precies doel

De tekst van artikel 3 luidt:

Artikel 3 (noodzakelijkheid, rechtmatigheid en doelbinding)

1. Politiegegevens worden slechts verwerkt voor zover dit noodzakelijk is voor de bij of krachtens deze wet geformuleerde doeleinden.
2. Politiegegevens worden slechts verwerkt voor zover zij rechtmatig zijn verkregen en, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, toereikend, terzake dienend en niet bovenmatig zijn.
3. Politiegegevens worden uitsluitend voor een ander doel verwerkt dan waarvoor zij zijn verkregen voor zover deze wet daar uitdrukkelijk in voorziet.
4. Bij de verwerking van politiegegevens op grond van de artikelen 9, 10 en 12 worden de herkomst van de gegevens en de wijze van verkrijging vermeld.

Rechtmatig verkregen?

Voor wat betreft de rechtmatigheid van verkrijging: Voor het verkrijgen van gegevens m.b.v. ANPR-camera's op de openbare weg ten behoeve van de opsporing van strafbare feiten bestaat géén echte wettelijke fundering. De legitimiteit van ANPR dient te worden gezocht in art. 2 van de Politiewet 1993 en in het gegeven dat ANPR feitelijk slechts een lichte inbreuk maakt op de persoonlijke levenssfeer. Het gaat om gedragingen in het openbaar die door ieder ander ook kunnen worden waargenomen.

Advies: De Officier van justitie is verantwoordelijk voor de opsporings-taak en moet bij de rechtmatigheids- en proportionaliteitsafweging betrokken worden.

De inzet van camera's in het publieke domein ten behoeve van de handhaving van de openbare orde kent daarentegen wel eigen regelgeving, en wel in artikel 151c van de gemeentewet, dat bepaalt dat de burgemeester met instemming van de gemeenteraad cameratoezicht kan invoeren. Wordt ANPR toegepast in het kader van de openbare orde problematieken, dan vormt de Gemeentewet het wettelijk fundament. De verdere verwerking vindt plaats onder de WPG.

Andere instanties die gebruik maken van camera's zoals AID, Rijkswaterstaat en Douane vallen onder het regime van de Wet Bescherming persoonsgegevens. Onder voorwaarden (o.a. opsporing) kunnen deze beelden ter beschikking van de politie worden gesteld. In dit geval is wel een vordering (art. 126 Sv) nodig.

Politiedoelen

In de WPG worden limitatief de politiedoelen opgesomd:

1. "uitvoering van de **dagelijkse politietaak**" (artikel 8 WPG)
 - * noodzakelijk voor de opsporing en voor taken ten dienste van justitie, zoals het opsporen van gestolen auto's, ontzegging rijbevoegdheid, innen van boetes, opsporingsverzoeken, vermiste personen, onverzekerde rijden, Wet Mulder, Vreemdelingenwet.
 - * de ANPR-'hitlijst' kan gegevens bevatten van gezochte verdachten, gedetineerden, TBS-ers, gestolen auto's, vermiste personen, openstaande vonnissen, rijontzeggingen e.d.
Gegevens die worden bewaard blijven maximaal 5 jaar beschikbaar voor het dagelijks politiewerk en daarna nog eens vijf jaar voor klachten en bijzondere situaties. Het bewaren van gegevens over personen tegen wie geen verdenking rust zou disproportioneel zijn. Door alleen de 'hits' te verwerken en te bewaren en de overige gegevens zo spoedig mogelijk te vernietigen, wordt aan de eisen van noodzakelijkheid en proportionaliteit voldaan.

Advies: alleen de 'hits' verder verwerken (de zwarte lijst, de besmette kentekens!). De politiegegevens van personen op wie geen enkele verdenking rust, zijn niet relevant moeten meteen (geautomatiseerd?) vernietigd worden. Dit is de stellingname van het College Bescherming Persoonsgegevens. Dit wordt versterkt door Europese jurisprudentie⁷. Het bewaren van gegevens over personen die niet verdacht zijn, met het oog op eventuele, in de toekomst gelegen verborgen gebeurtenissen is onrechtmatig en disproportioneel.

2. opsporing in **een bepaald geval/onderzoek**. (artikel 9 WPG, voorheen werd hier de benaming 'tijdelijke register' bij gehanteerd)
Een geval is een naar tijd beperkte gebeurtenis of situatie. Zoals een overval, brandstichting, doodslag, drugshandel etc. (bijv. een passantenonderzoek m.b.v. ANPR omdat langs de A1 een vermoorde persoon is gevonden) De ANPR-hitlijst kan bijv. worden gevoed met kentekens zoals nu ook plaats vindt bij bijvoorbeeld een TGO.
 - **analyse/onderzoek naar ongebruikelijke vervoerspatronen**
ANPR-Gegevens kunnen ook worden onderzocht op vervoerspatronen die duiden op criminaliteit. Een vast patroon van grensoverschrijdingen op een bepaalde plaats en tijd kan wijzen op illegale import van wapens e.d., de export van gestolen auto's, mensensmokkel, etc.) **Vooraf het doel van de verwerking bepalen maakt het gebruik van ANPR en gegevensverwerking mogelijk.** (doel is bijv. 'opsporing illegale wapenimport vanuit België in een bepaalde periode' of 'ladingdiefstallen van vrachtauto's langs de A1')
 - **Bewaren van bulkgegevens.**
Het is mogelijk dat ten behoeve van een specifiek onderzoek gedurende een bepaalde tijdspanne duizenden kentekens worden verwerkt. Deze kunnen dan totdat het vonnis in kracht van gewijsde is gegaan worden bewaard (en nog vijf jaar daarna t.b.v. verantwoording, klachten en bijzondere gevallen).
3. inzicht in de betrokkenheid van personen bij bepaalde ernstige bedreigingen (art. 10 WPG). Dit ter verwerving van een informatiepositie ter voorkoming en bestrijding van **zware criminaliteit** en de bestrijding van **mensenhandel en terrorisme**. ANPR kan hierbij ondersteunen. De WPG stelt extra waarborgen ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer. (beperkte groep geautoriseerden, periodieke toets e.d.) Ook hier geldt dat het verwerken van grote hoeveelheden gegevens mogelijk is. Er zullen toetsmomenten moeten worden ingebracht ter schoning omdat zij naar redelijke inschatting niet meer van belang zullen zijn voor het onderzoek. De 'hits' worden verder verwerkt overeenkomstig de WPG.
4. **Informantgegevens** (artikel 12 WPG)
5. gegevensverwerking voor **ondersteunende taken** (art. 13, o.a. de landelijke verwerkingen zoals HKS, NSIS etc.)

Advies: teneinde te voldoen aan de eis van noodzakelijkheid/ rechtmatigheid bij elke ANPR-toepassing een doel (naar aard, tijd en plaats) benoemen, conform de artikelen 8 t/m 13 WPG.

Het onderzoek naar het zg. mobiel banditisme, de runners, is naar mijn mening rechtmatig. Het is een **artikel 9 verwerking**, i.c. gegevens die worden onderzocht op vervoers-patronen die duiden op criminaliteit, mits wordt voldaan aan de eisen die de WPG aan dergelijke onderzoeken/verwerkingen stelt. Doelbinding, noodzakelijkheid, aard, tijd, plaats, etc. zoals eerder omschreven. Daarnaast dient deze verwerking aangevuld met een aantal specifieke gegevens te worden gemeld bij de privacy-adviseur.

⁷ Duitse Constitutionele Hof. EU richtlijn 95/46 bescherming persoonlijke levenssfeer. No-hits onmiddellijk vernietigen.

Voor de duidelijkheid, het overig gebruik van via ANPR verkregen 'hits', als het gaat over opsporen van gestolen auto's, ontzegging rijbevoegdheid, innen van boetes, opsporings-verzoeken, vermiste personen, onverzekerd rijden, Wet Mulder, Vreemdelingenwet, etc. behoren tot de dagelijkse politietoek (artikel 8 verwerking) en kunnen verder worden verwerkt. De overige gegevens (no hits) dienen te worden vernietigd.

Uitwisseling/samenwerking met derden

Het verstrekken van de door de politie met behulp van ANPR verkregen politiegegevens met andere partijen is alleen mogelijk met in de in de Wet Politiegegevens genoemde gevallen aan genoemde personen en instanties. De WPG biedt mogelijkheden om ANPR-gegevens aan derden te verstrekken. Bijvoorbeeld aan convenantpartners (samenwerkingsverband ingevolge art. 20 WPG). De verstrekkingmogelijkheden worden genoemd in artikel 7 en in paragraaf 3 van de Wet Politiegegevens en Besluit Politiegegevens. Hieraan dient het delen of verstrekken van gegevens te worden getoetst

Het geautomatiseerd verstrekken is slechts (ten dele) toegestaan aan enkele met name genoemde instanties. (o.a. MOT, IND, OM, AIVD). Deze ontvangers hebben een geheimhoudingsplicht. Zij mogen politiegegevens alleen gebruiken voor het doel waarvoor deze zijn verstrekt en niet voor andere doeleinden aanwenden.

Indien met andere partijen info dient te worden uitgewisseld moet allereerst een inventarisatie worden gemaakt van de beoogde partners. Er is een wettelijke basis voor de verstrekking aan personen en instanties zoals die staan vermeld in de verstrekkingenlijst.

Landelijk is men momenteel doende met het opstellen van een (landelijk) privacyreglement ANPR. Daarnaast wordt op korte termijn een modelconvenant op basis van de WPG verwacht. Een dergelijke convenant kan dan als basis dienen voor de uitwisseling met partners, anders dan die in de WPG als ontvangstgerechtigden worden genoemd.

Advies: Houd het aantal instanties waarmee uitgewisseld wordt, voornamelijk beperkt tot geprioriteerde ontvangers, die tevens in de verstrekkingenlijst voorkomen. Afhankelijk van beschikbare verwerkingscapaciteit, onze samenwerkingswens en de vraag naar gegevens door externen kan na gereedkomen van de landelijke modelconvenant op basis van artikel 20 WPG een convenant worden opgesteld.

Conform WPG en het Besluit Politiegegevens kan worden verstrekt aan:

• Burgemeester (openbare orde)	• Inlichtingendiensten
• CJIB	• OM
• KMAR	• Opsporingsambt. Bijz. Opsp. Dienst*
• Dienst Terugkeer en Vertrek	• GBA
• RDW	• IND

* Opsporingsdiensten belast met de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde t.a.v. bijzondere wetten op het gebied van economie, financiën, landbouw, milieu en sociale zekerheid.

Verstrekken van persoonsgegevens door publiek-private partijen aan de politie

De persoonsgegevens die door andere partijen met behulp van ANPR worden verkregen vallen niet onder de werking van de WPG, maar onder andere wettelijke regelingen.

Het antwoord op de vraag of andere partijen aan de politie gegevens mogen verstrekken/delen moet worden gevonden in andere wetgeving:

-de Wet Bescherming Persoonsgegevens(WBP).

Dit betreft het overgrote deel van de publieke en private sector:
(beveiligingsbedrijven, gemeenten, provincies, belastingdienst, verzekeringen, leasebedrijven, rijkswaterstaat, providers, scholen, UWV, CWI, RDW, etc.)

- Wet Justitiële en Strafvorderlijke gegevens** (WJSG, Openbaar Ministerie)
- Wet op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten** (WIV, AIVD en MIVD)
- Wet GBA** (v.w.b. verwerking bevolkingsgegevens bij gemeente)

Deze partijen mogen hun persoonsgegevens alleen verwerken en verstrekken als de verstrekking in overeenstemming is met het doel waarvoor de gegevens verzameld zijn. Voor het verkrijgen door de politie van deze persoonsgegevens ten behoeve van de opsporing, is in bijna alle gevallen een vordering ingevolge Wet Vorderen Gegevens (artt. 126 Sv e.v.) vereist.

Andere korpsen

In de WPG is tevens de plicht van elk politiekorps opgenomen om politie-informatie te delen, behoudens een aantal uitzonderingen. We hebben al politiekorps dus de plicht om informatie met andere regio's te delen.

Advies: Gezien de problematiek rond 'witte lijsten' luidt het advies om bij andere korpsen alleen lijsten met besmette kentekens, dus zwarte lijsten, op te vragen.

Advies: Aanduiding Cameratoezicht

Het verdient aanbeveling om bij het overschrijden van de gemeentegrens, zowel aan de Geusseltzijde als de Luik-zijde een bord te plaatsen met 'Cameratoezicht Politie'.

Bewaartermijnen Politiegegevens (art. 8 en 9 WP)

- Gedurende een jaar mogen de gegevens breed worden bewerkt voor operationeel gebruik (art. 8 dagelijkse politietaak); daarna zijn de gegevens 4 jaar beschikbaar voor raadpleging. Gedurende dat ene jaar is ANPR vrij toegankelijk voor alle politieambtenaren
- Indien er sprake is van een rechercheonderzoek (Onderzoek bij handhaving rechtsorde in een bepaald geval (art. 9 mobiel banditisme) is geautomatiseerde vergelijking met gegevens uit de dagelijkse politietaak en uit ander rechercheonderzoek toegestaan indien dat noodzakelijk is. Na sluiting van het onderzoek zijn de gegevens nog 6 maanden beschikbaar.
- De gegevens zijn daarnaast nog 5 jaar beschikbaar voor klachten, verantwoording, en in bijzondere gevallen met toestemming bevoegde gezag. (de KB)
- Automatische vergelijking is toegestaan.
- De gegevens worden vergeleken met een ander bestand van gegevens, die al zijn verkregen.
- Na vijf jaar worden de betreffende gegevens verwijderd.
- Geregeld, bij voorkeur om de 6 maanden, moet worden bezien of de personen nog steeds terecht in het bestand van ANPR staan, bijvoorbeeld onverdachte auto's die geen verband hebben met een feit óf als de ANPR een verkeerde uitlezing heeft gemaakt. Zo niet, dan moeten de foto's na die 6 maanden verwijderd worden tenzij er nieuwe gebeurtenis/mutatie is geweest waar deze persoon bij betrokken is geweest.